

6. Мойсеєнко І. П. Інвестування : навч. посіб. Київ : Знання, 2006. 490 с.
7. Манів З. О., Луцький І. М. Економіка підприємства : навч. посіб. Київ : Знання, 2006. 580 с.
8. Некрасов С. И., Некрасова Н. А. Философия науки и техники : тематический словарь-справочник. Орёл : ОГУ, 2019. 289 с.
9. Олійник Л. Г. Оновлення техніко-технологічної бази підприємств легкої промисловості. URL: http://www.rusnauka.com/ONG_2006/Economics/17956.doc.htm
10. Титаренко В. В., Звягинцева Ю. А. Стратегическое управление техническим развитием АПК. *Вестник Орловского государственного аграрного университета*. 2012. № 3 (36). С. 112–115. URL: [http://www.agriscience.ru/journal/2587-666X/2012/3%20\(36\)/112-115](http://www.agriscience.ru/journal/2587-666X/2012/3%20(36)/112-115)
11. Цзян Минфен. Управление техническим развитием на производственном предприятии. *Економіка і менеджмент перспективи інтеграції та інноваційного розвитку* : матеріали Міжнарод. наук.-практ. конф., 14–15 квіт. 2016 р. Дніпропетровськ : Біла К. О., 2016. С. 80–82. URL: http://www.confcontact.com/2016-ekonomika-i-menedzhment/7_tsjan_minfen.htm
12. Якименко О. С. Стратегічне управління розвитком: динамічний аспект. *Стратегічні імперативи сучасного менеджменту*. 2012. Ч. 1. С. 397–405. URL: <https://ir.kneu.edu.ua:443/handle/2012/4420>

Саванчук Т. М.

**Дніпровський державний аграрно-економічний університет,
м. Дніпро**

АНАЛІТИЧНА РОБОТА ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО УПРАВЛІННЯ ВЛАСНИМ КАПІТАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА

Актуальність дослідження. Реалізації євроінтеграційної стратегії України впливає на різні аспекти діяльності суб'єктів господарювання і сприяє просуванню українського бізнесу на європейські ринки. В процесі входження українських підприємств в ринкові умови Європейського союзу, суб'єкти господарювання повинні відповідати певним вимогам та бути конкурентоздатними на європейському ринку.

Однією з характеристик, які забезпечують довіру до наших підприємств є вартість їх власного капіталу, а тому питання управління власним капіталом підприємства та пошук інноваційних підходів до провадження вказаного процесу є надзвичайно актуальним в умовах, що склалися.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Різного роду питання управління власним капіталом підприємства досліджувалися в працях багатьох науковців: Буратчука Н., Журавльової І., Ілляшенко С., Корж Н., Федулової І., Сілакової Г., Петухової О., Ступнікер Г., Харчук С., Янчевої Л., Кашеної Н., Чміль Г. та ін. Зазначені науковці досить глибоку увагу приділяють окремим видам капіталу та розробці політики управління ним, проте, на нашу думку, в умовах євроінтеграції, питання запровадження аналітичної роботи в системі управління власним капіталом підприємства, як інноваційного підходу до управління ним є недостатньо розробленими і потребують поглибленого вивчення.

Мета статті. Метою статті є обґрунтування необхідності запровадження аналітичної роботи в систему управління власним капіталом підприємства.

Виклад основного матеріалу. Запровадження сучасних підходів до прийняття управлінських рішень щодо управління власним капіталом є одним із основних стратегічних напрямків розвитку інноваційних підходів в фінансовому управлінні суб'єктами господарювання в процесі євроінтеграції.

Важливим елементом в цьому процесі, на нашу думку, є аналітична робота, яка має здійснюватися на підприємстві для забезпечення керівництва необхідною інформацією про стан власного капіталу і його основні характеристики. На необхідність здійснення аналізу стану власного капіталу наголошував і Харчук С. А., який рекомендував суб'єктам господарювання проведення факторного аналізу змін у капіталі підприємства [5].

Янчева Л. М., Кашена Н. Б. та Чміль Г. Л. в своїх працях визначають обліково-аналітичне забезпечення управління капіталом торгових підприємств [6]. Аналіз робочого капіталу в підприємствах України проводить і Буратчук Н. Ю., визначаючи інноваційні підходи до управління

ним [1]. Спираючись на праці цих та інших науковців [2–4], перш за все зазначимо, що облікова інформація в системі управління реалізується завдяки двом видам зв'язків: прямим та зворотним. Прямий зв'язок має чітку направленість від органу управління до об'єктів, а реакція об'єкта управління на вплив органу управління є зворотнім зв'язком. На підставі використання фактичних бухгалтерських даних при проведенні аналізу реалізується зворотний зв'язок. Тобто при здійсненні аналітичних процедур відбувається регулювання діяльності підприємства.

Аналіз має зворотний зв'язок з обліком, інформація для проведення аналітичних процедур базується на даних фінансового обліку. З метою оперативності проведення аналітичних процедур активно використовується також планова інформація.

Таким чином, важлива роль у забезпеченні управління власним капіталом підприємства належить інформації, так як вона зв'язує окремі елементи управління в єдину динамічну систему. Взаємозв'язок між інформаційним та методичним забезпеченням відбувається завдяки меті проведення аналізу: надання інформації системі управління про стан власного капіталу підприємства та можливості підвищення його вартості.

Вважаємо, що сукупність інформаційного забезпечення системи аналізу у на підприємствах України має бути представлено: інформаційною системою, комунікативним середовищем та інформаційними технологіями. Взаємозв'язок між окремими функціональними підсистемами управління, повинен простежуватися завдяки інформаційним потокам і забезпечувати на підставі вихідної інформації аналізу урегулювання подальшої діяльності управлінського персоналу підприємства.

Організація економічного аналізу безпосередньо пов'язана з реалізацією контрольної функції. Функція контролю тісно взаємодіє майже з усіма іншими функціями управління, але її реалізація саме при здійсненні оперативного аналізу є більш важливою. Необхідність реалізації контрольної функції управління, потреби раціоналізації виробничого процесу є передумовами формування завдань аналізу власного капіталу.

Рис. 1. Запропоновані етапи розробки політики формування власних фінансових ресурсів на основі аналізу стану власного капіталу підприємства

На нашу думку, основу управління власним капіталом підприємства складає управління формуванням його власних фінансових ресурсів. В цілях забезпечення ефективного управління цим процесом на підприємстві необхідно розробити спеціальну фінансову політику, що направлена на залучення власних фінансових ресурсів з різних джерел у відповідності з потребами його розвитку в наступному періоді.

Політика формування власних фінансових ресурсів має бути частиною загальної фінансової стратегії підприємства, що полягає в забезпеченні необхідного рівня самофінансування його виробничого розвитку.

Слід зазначити, що на сьогодні на більшості українських підприємств аналітична робота зводиться в основному до калькулювання собівартості, визначення планових її показників та аналізу відхилень. Ця робота безумовно є досить важливою для підприємства, але в сучасних умовах не достатньою для підтримки стабільного фінансового становища. Тому аналіз стану власного капіталу, як інноваційний підхід до управління ним має стати основою розробки політики формування власних фінансових ресурсів. Таку політику слід здійснюється за основними етапами наведеними на рис. 1.

Інформація представлена на рисунку засвідчує, що аналізуючи формування власних фінансових ресурсів підприємства, необхідно визначити питому вагу окремих складових власного капіталу і динаміку їх складу та структури за окремі періоди. Необхідність окремого розгляду елементів власного капіталу пов'язана з тим, що кожен з них є характеристикою правових і інших обмежень підприємства у розпорядженні своїми активами.

Висновки. На нашу думку, запровадження на українських підприємствах на постійній основі зазначеної аналітичної роботи не просто надасть керівництву інформацію про зміни у власному капіталі, а і дозволить розробити політику формування власних фінансових ресурсів, що підвищить ринкову вартість підприємства і його основні фінансові показники, а отже, дозволить європейським контрагентам розглядати зазначене підприємство як надійного партнера і будувати з ним міцні економічні зв'язки.

Література

1. Буратчук Н. Ю. Інноваційні підходи до управління робочим капіталом торговельних мереж. *Економіка: реалії часу*. 2014. № 5 (15). С. 133–140.
2. Корж Н. В., Федулова І. В. Управління корпоративним капіталом із позиції концепції життєвого циклу. *Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг*. 2015. Вип. 1. С. 343–358. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/esprstp_2015_1_35 (дата звернення: 12.11.2021).
3. Сілакова Г. В., Петухова О. М. Сучасні погляди на управління власним капіталом підприємства. *Інтелект XXI*. 2018. № 3. С. 101–105.
4. Ступнікер Г. Л. Управління інтелектуальним капіталом підприємства на основі економічної діагностики. *Ефективна економіка*. 2011. № 5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=565> (дата звернення: 12.11.2021).
5. Харчук С. А. Сучасні проблеми управління капіталом підприємства та шляхи їх вирішення. *Економіка та держава*. 2015. № 6. С. 110–115.
6. Янчева Л. М., Кащена Н. Б., Чміль Г. Л. Обліково-аналітичне забезпечення управління капіталом підприємств торгівлі: теорія та практика : монографія. Харків : ХДУХТ, 2016. 537 с.

Святенко Т. С., Нестеренко В. Ю.

**Харківський національний автомобільно-дорожній університет,
м. Харків**

СУЧАСНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Актуальність дослідження. Метою функціонування комерційного підприємства в умовах євроінтеграції та відкритого ринку є максимізація прибутку та рівня рентабельності. Досягнення цієї мети є неможливим без побудови ефективної системи економічного аналізу усіх аспектів господарської діяльності підприємства. Тому дослідження сучасних напрямків такого аналізу є актуальним і вимагає перманентної уваги з боку керівників та власників підприємств.